

ผลของการดูแลสุขภาพที่บ้านโดยการให้คำปรึกษาทางสุขภาพต่อพฤติกรรมตนเอง
และคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด

หนังสืออ้างอิง
ใช้เฉพาะในห้องสมุด

นันทพร พิชะยะ

30 ก.ค. 2546

TH 0007352

167097

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

กุมภาพันธ์ 2546

ISBN 974-9586-11-5

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาล
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

วิฑูรย์ จันทวงค์

ประธาน

(ดร.ฉันทนา จันทวงค์)

วิฑูรย์ จันทวงค์

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จันทร์ประเสริฐ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

วิฑูรย์ จันทวงค์

ประธาน

(ดร.ฉันทนา จันทวงค์)

วิฑูรย์ จันทวงค์

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จันทร์ประเสริฐ)

วิฑูรย์ จันทวงค์

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิณี ชิตเชิดวงศ์)

วิฑูรย์ จันทวงค์

กรรมการ

(ดร.วรรณิกา อัครชัยสุวิกรม)

กรรมการ

(นายแพทย์ลักษม์ สุขปรีดี)

วิฑูรย์ จันทวงค์

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

วิฑูรย์ จันทวงค์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาจาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2544

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากคร.ฉันทนา จันทวงศ์ ประธานกรรมการผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา จันทร์ประเสริฐ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่าทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนายแพทย์กิตติศักดิ์ เทพสุวรรณ ผู้อำนวยการศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคเริม จังหวัดชลบุรี นายแพทย์ลักษณ์ สุขปรีดี รองผู้อำนวยการฝ่ายการแพทย์และหัวหน้างานรังสีรักษา คุณเกษร พงษ์พานิช รองผู้อำนวยการด้านการพยาบาล แพทย์หญิงกนกพร ใจสถาพร อายุรศาสตร์สาขามะเร็งวิทยา คุณลาวัลย์ รักษาเวช ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการด้านการพยาบาล ที่สนับสนุนด้านการศึกษาและอนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบพระคุณผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัดในแผนกผู้ป่วยนอกเคมีบำบัด ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคเริม จังหวัดชลบุรีทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่ง รวมทั้งคุณพิชญภา พิชะยะ คุณอารีรัตน์ ช่างยา คุณเกษร จินตามาศย์ คุณศิริประภา กลจิตร และคุณภกพร บุญธรรม ที่ไปเป็นเพื่อนในการเดินทางไปดูแลสุขภาพผู้ป่วยที่บ้าน คุณศิรินทร์ เขียวละลิ้ม นักวิชาการคอมพิวเตอร์ที่เป็นที่ปรึกษาเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ คุณจันทร์เพ็ญ อุงอำรุง คุณวรรณพิมล เลื่อมประภัสร์ และคุณกรกช วิเชียรเทียบ ที่มาให้กำลังใจและช่วยในวันสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ และทุก ๆ ท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนด้านต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ พี่ น้อง เพื่อนร่วมงาน เพื่อนนิสิตปริญญาโท คณะพยาบาลศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลชุมชนทุกท่านโดยเฉพาะคุณฉันทนา มาลัย ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมาในการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาที่ได้กรุณาสนับสนุนทุนวิจัย

นันทพร พิชะยะ

42922272 : สาขาวิชา : การพยาบาลชุมชน ; พย.ม. (การพยาบาลชุมชน)

คำสำคัญ : การดูแลสุขภาพที่บ้าน / การให้คำปรึกษาทางสุขภาพ / พฤติกรรมการดูแลตนเอง
คุณภาพชีวิต / ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด

นันทพร พิษะยะ : ผลของการดูแลสุขภาพที่บ้านโดยการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ
ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด (THE
EFFECTS OF HOME HEALTH CARE BY HEALTH COUNSELLING ON SELF-CARE
BEHAVIOR AND QUALITY OF LIFE IN BREAST CANCER PATIENTS RECEIVING
CHEMOTHERAPY) อ.ที่ปรึกษา : ดร. ฉันทนา จันทวงศ์, ส.ค., ผศ.ดร. สุวรรณ จันทร์ประเสริฐ,
ส.ค., 158 หน้า. ISBN 974-9586-11-5

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการดูแลสุขภาพที่บ้านโดยการให้คำปรึกษาทางสุขภาพกับกลุ่มที่ได้รับคำแนะนำตามปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด ณ แผนกผู้ป่วยนอกเคมีบำบัด ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคมะเร็ง จังหวัดชลบุรี จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 20 คน โดยใช้ระยะของโรค สูตรยาเคมี อายุและระดับการศึกษาเป็นตัวแปรควบคุม เก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามพฤติกรรมการดูแลตนเอง แบบสอบถาม คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์ (SPSS for window version 11.0) สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าไคสแควร์ และการทดสอบค่าทีแบบอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อให้การดูแลสุขภาพที่บ้านโดยการให้คำปรึกษาทางสุขภาพพบว่าพฤติกรรมการดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิตในกลุ่มทดลองดีขึ้นมากกว่ากลุ่มที่ได้รับคำแนะนำตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลที่ได้จากการวิจัยจะนำไปเป็นแนวทางในการจัดอบรมความรู้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และเป็นแนวทางในการจัดบริการสำหรับผู้ป่วยมะเร็งใน ชุมชนต่อไป

42922272 : MAJOR : COMMUNITY NURSING;

M.N.S. (COMMUNITY NURSING)

KEYWORD : HOME HEALTH CARE / HEALTH COUNSELLING / SELF-CARE
BEHAVIOR / QUALITY OF LIFE / BREAST CANCER PATIENTS
RECEIVING CHEMOTHERAPY

NANTAPORN PICHAYA : THE EFFECTS OF HOME HEALTH CARE BY
HEALTH COUNSELLING ON SELF-CARE BEHAVIOR AND QUALITY OF LIFE IN
BREAST CANCER PATIENTS RECEIVING CHEMOTHERAPY. THESIS ADVISORS :
CHANTANA CHANTAWONG, Dr. P. H., SUWANNA JUNPRASERT, Dr. P. H. 158 P.
ISBN 974-9586-11-5

This thesis was designed as a quasi-experimental research. The purpose of this research was to compare self care behaviour, and the quality of life in breast cancer patients receiving chemotherapy after home health care by health counselling method with those receiving the regular method. The sample consisted of 40 patients attending the Chemotherapy Department at Chonburi Cancer Center. They were classified by regimen, age, and education and then assigned to be the experimental group and the control group. Each group consisted of 20 breast cancer patients receiving chemotherapy. Data were collected by means of interviewing through 3 sets of questionnaires concerning demographic data, self-care behaviour and the quality of life in breast cancer patients receiving chemotherapy. SPSS for Windows Program using frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square, independent t-test were employed for the data analysis.

The results of the study revealed that when the home health care by health counselling method was applied, self-care behaviour and the quality of life of breast cancer patients receiving chemotherapy after home health care in the experimental group were significantly higher than those of the control group at the .05 level. Consequently, the results of the research can be used as a guideline to develop knowledge for health and managerial personnel in health care services for cancer patients.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	คำถามการวิจัย.....	6
	วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
	สมมติฐานการวิจัย.....	6
	ขอบเขตของการวิจัย.....	7
	นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
	กรอบแนวคิดในงานวิจัย.....	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
	มะเร็งเต้านมและการรักษา.....	12
	การเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมในผู้ป่วยมะเร็ง	
	เต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด.....	18
	พฤติกรรม的自我ดูแลตนเองของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด.....	21
	แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	29
	พฤติกรรม的自我ดูแลตนเองกับคุณภาพชีวิต.....	34
	การให้คำปรึกษาทางสุขภาพ.....	35
	แนวคิดการดูแลสุขภาพที่บ้าน.....	44
	ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการ自我ดูแลตนเอง และคุณภาพชีวิต.....	49

บทที่

หน้า

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
	รูปแบบการวิจัย.....	52
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	53
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
	การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	57
	การดำเนินการวิจัย.....	58
	การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	63
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4	ผลการวิจัย.....	64
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
	สรุปผลการวิจัย.....	74
	อภิปรายผล.....	74
	ข้อเสนอแนะ.....	77
	บรรณานุกรม.....	79
	ภาคผนวก.....	86
	ภาคผนวก ก.....	87
	ภาคผนวก ข.....	89
	ภาคผนวก ค.....	151
	ภาคผนวก ง.....	155
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	158

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จำแนกตามระยะของโรค สูตริยาเคมี อายุ การผ่าตัด และระดับการศึกษา จำนวน 40 คน..... 54
2	จำนวน ร้อยละ ของคุณลักษณะของผู้ป่วยมะเร็งเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ($N=40$ คน)..... 65
3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนพฤติกรรมการดูแลตนเองรายข้อ (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) และโดยรวม (คะแนนเต็ม 64 คะแนน) ก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..... 67
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนคุณภาพชีวิตรายข้อ (คะแนนเต็ม 4 คะแนน) และโดยรวม (คะแนนเต็ม 144 คะแนน) ก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 70
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนหลังกับก่อนการทดลองของคะแนน พฤติกรรมการดูแลตนเองและคุณภาพชีวิต ระหว่างกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุม..... 72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	10
2 แสดงวิธีการดำเนินการวิจัย.....	62